

УДК 378.094.147.091.33:61

Інна СІРАК

аспірант кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті
Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського
м. Вінниця, Україна
e-mail: inna_sirak@ukr.net

СТРУКТУРА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР ДО ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ

У статті проаналізовано підходи різних науковців до визначення структури готовності майбутніх медичних сестер до професійної самореалізації. Акцентовано увагу на сутнісних параметрах, що задають критерії визначення рівнів самореалізації особистості. На основі аналізу літератури з проблеми дослідження визначено компоненти готовності майбутніх медичних сестер до професійної самореалізації: мотиваційний, пізнавальний, операційний, рефлексивний. У відповідності до виокремлених компонентів визначено критерії (мотиваційно-ціннісний, когнітивно-особистісний, творчо-діяльнісний, рефлексивно-регулятивний) і показники готовності майбутніх медичних сестер до професійної самореалізації, що дає змогу проводити діагностику досліджуваної якості.

Ключові слова: професійна самореалізація, майбутні медичні сестри, готовність майбутніх медичних сестер до професійної самореалізації, структура, компоненти, показники.

Сучасний стан медичного обслуговування в країні потребує докорінних змін. Ця теза є апріорною як для пацієнтів так і для самих медиків. Професійне становлення медичного працівника є складним, тривалим і суперечливим процесом, який включає різні змістовні та структурні компоненти [12].

Вважаємо готовність майбутніх медичних сестер до професійної самореалізації важливою професійно значущою якістю, яку потрібно розвивати ще під час їхнього навчання у медичному коледжі.

Варто зазначити, що проблема самореалізації особистості у різних аспектах досліджувалася такими психологами: Р. Ассаджіолі (самореалізація та психічні розлади); Ф. Базаєва (аналіз феномена самореалізації в зарубіжній гуманістичній психології); Г. Балл (концепція самоактуалізації особистості в гуманістичній психології); В. Бочелюк (соціально-психологічні особливості самореалізації особистості в сучасному суспільстві); Г. Волинка (закономірності самореалізації і особистості, яка самореалізовується); Е. Галажинський (самореалізація особистості: погляд з позиції психоісторії); В. Демиденко (самореалізація: сутність, становлення, розвиток); Н. Кебіна (основи формування і самореалізації особистості); Л. Коростильова (особливості стратегій самореалізації і стилі особистості) та ін. Однак, недостатньо досліджень, присвячених підготовці майбутніх медичних сестер до професійної самореалізації. Потребує дослідження проблема визначення структури готов-

ності майбутніх медичних сестер до професійної самореалізації.

Метою статті є висвітлення підходів дослідників до структури «самореалізації», «готовності до самореалізації» та визначення структури «готовності майбутніх медичних сестер до професійної самореалізації», компонентів та критеріїв якості.

Як стверджують С. Максименко та В. Осьодло, категорія самореалізації дозволяє комплексно та системно вивчати життєдіяльність суб'єкта. Досліджуючи самореалізацію як процес і результат в професійній сфері, науковці сформулювали узагальнені показники її критеріїв: організаційний – характер цілей, мотивів, ціннісних орієнтацій і умов розвитку кар'єрного зростання, їх усвідомленість, рівень досягнень, ставлення до обраної професії, бажання оволодіти необхідними знаннями, вміннями, навичками та ін.; діяльнісно-творчий – переважаючі засоби і способи реалізації професійної діяльності, професійна компетентність; професійна спрямованість, самоконтроль, ступінь вираженості професійної етики; характер творчої активності і вміння творчо вирішувати професійні завдання; ступінь реалізації творчого потенціалу особистості; суб'єктно-особистісний – рівень сформованості суб'єктних якостей і особистісно-професійного розвитку; результативно-професійний – рівень результативності професійної діяльності, в тому числі реалізації професійних знань, умінь, навичок і практичних професійних дій [6].

Л. Рибалко обґрунтовано структуру самореалізації особистості, що відбиває цілемотиваційну спрямованість, зміст якої становлять мета, завдання, потреби, мотиви самореалізації, установка на самоздійснення; дії самості: самопізнання (рефлексія, самосприйняття, самоідентифікація, самовизначення, самообмеження); самоактуалізація (саморозкриття, розгортання сутнісних сил людини, самопрогнозування); процес самореалізації на основі самоактуалізації (самопроекування як перший акт дії, реалізація – самоорганізація, самоуправління або самоменеджмент); самовдосконалення (самомоніторинг, самокорекція, саморегуляція, самоконтроль, самооцінка); саморозвиток, самовираження, самопрезентація, самоствердження [8, 15]. Науковцем доведено, що вибудована структура самореалізації особистості є дієвою за умови залучення людини до конкретної діяльності, в нашому випадку, медичної.

Натомість критерії і показники, за допомогою яких вимірювався Л. Рибалко рівень сформованості готовності майбутнього фахівця до професійної самореалізації є досить традиційними, а саме: мотиваційно-ціннісний (пізнавальний інтерес до розкриття та реалізації власного потенціалу в процесі засвоєння основ фахової діяльності, спрямованість мотивації на досягнення акме в професії, ціннісні орієнтації на розвиток самості, досягнення акме); змістово-процесуальний (якість знань: повнота, системність, дієвість, гнучкість), уміння професійної самореалізації, які забезпечують розвиток акме; рефлексивно-коригувальний (уміння здійснювати рефлексію, коригування, самооцінку власних потенційних можливостей, здатність до саморозвитку, збереження акмеологічної позиції) [8].

Такі критерії творчої самореалізації майбутніх фахівців визначила О. Єфімова: (прагнення до творчої самореалізації; ступінь реалізації творчого потенціалу; здатність до рефлексії; технологічно-інноваційна готовність майбутнього фахівця) [1].

Л. Служинською виокремлено компоненти готовності майбутніх менеджерів-економістів до професійної самореалізації: цілемотиваційний; змістовий; предметно-практичний; особистісний; рефлексивний. Критеріями готовності названо: самостійність у професійній діяльності; інтереси професійної діяльності; готовність до самонавчання і саморегуляції; сформованість операцій мислення; усвідомлення цілей

підготовки. Науковець визначає такі показники: сформованість професійної усталеності та вміння опрацювання ділових документів; сформованість спеціально-практичних, комунікативних та організаційних умінь та навичок; рівень самооцінки та професійної підготовки; рівень засвоєння професійних знань; рівень сформованості установок «професійної самореалізації» [11, 11].

У ході наукового пошуку М. Ярославцевою визначено такі процесуальні компоненти професійної самореалізації: мотиваційно-ціннісний, когнітивний, рефлексивно-регулятивний та творчий. Визначення критеріїв здійснювалось у відповідності з виділеними компонентами досліджуваного феномену. Критерієм сформованості мотиваційно-ціннісного компоненту було визначено професійні мотиви (стійка спрямованість інтересів і потреб), що виражаються в усвідомленні суспільної значущості своєї діяльності та розумінні професійних цінностей, спрямованих на самореалізацію в процесі діяльності. Критерієм сформованості когнітивного компоненту є наявність науково-теоретичних (загально-культурна підготовка), оперативних знань і педагогічних здібностей до організації професійної діяльності. Критерієм рефлексивно-регулятивного компоненту є наявність здатності до саморегуляції та рефлексії. Критерієм творчого компоненту визначено фахову творчість та інтуїцію [14, 7].

З. Крижановська вважає, що структурний зміст професійної самореалізації педагога через такі компоненти: професійний досвід, який репрезентований такими характеристиками як професійні знання, вміння, навички, способи орієнтації в сфері професійних вимог, що пов'язані з фаховою спрямованістю педагога; професійна самосвідомість, що представлена характеристиками самооцінки педагога, які відображають рівень його усвідомлення норм та вимог професії й відповідність професійним еталонам і нормам; професійне самовдосконалення, яке передбачає спрямованість педагога на збалансований та гармонійний розвиток різноманітних аспектів його особистості. Зміст виділених структурних компонентів професійної самореалізації виявляється у відповідних функціональних проявах: професійній компетентності; прагненні професійно, творчо, відповідально здійснювати педагогічну діяльність; оволодінні засобами саморегуляції. Розвиток та функціонування структурних компонентів професійної

самореалізації зумовлені мотивацією професійного розвитку, ефективності й професійної зрілості [5, 8].

Однаковою мірою зазначені питання стосуються й професійної діяльності медичної сестри, яку за операційно-технологічним змістом можна віднести до емоційно напружених. Від характеру та ступеня вираженості нервово-психічного напруження, що супроводжує виконання професійних обов'язків медичної сестри, залежить продуктивність її праці та психологічне здоров'я. Контекст вивчення терапевтичної ефективності взаємодії в системі «медсестра-хворий» показує, що комунікативна діяльність медичної сестри обумовлена емоційними складовими.

А. Зарицька розглядає готовність майбутнього фахівця до професійної самореалізації як інтегроване цілісне новоутворення, детерміноване мірою індивідуально-продуктивного опрідметнення сутнісних сил, культивуванням природних спроможностей, яке характеризується спрямованістю на відповідну діяльність (потреби, мотиви, інтереси, ціннісні орієнтації), професійно-операційною досконалістю (наявність фахових знань, умінь, навичок), самосвідомістю (здатність до самоконтролю, самовдосконалення, саморефлексії), комплексом індивідуально-типологічних особливостей і якостей, що забезпечують досягнення професійного акме [3].

Н. Сегеда визначає структуру професійної самореалізації фахівця як інтегративну єдність когнітивного, мотиваційно-ціннісного, вольового, комунікативного, творчо-самодіяльного компонентів. Механізм професійної самореалізації містить змістовний (внутрішній) і операційно-процесуальний (зовнішній) плани і є одночасно необхідною умовою і структурою елементів, що доповнюють та розвивають ланки процесу розгортання і виявлення індивідуального професійного потенціалу фахівця [9, 15].

На думку С. Усової, модель готовності до професійної творчої самореалізації майбутнього фахівця повинна включати чотири компоненти: ціннісно-мотиваційний (що забезпечує особистісний сенс майбутніх перетворень); змістовний (визначає орієнтування в цілях і засобах творчої самореалізації); процесуальний (розкриває організацію навчального процесу); контролюючо-вольовий (що впливає на інтенсивність і дієвість майбутньої діяльності по здійсненню самореалізації) [13].

Також науковцем визначено показники готовності до професійної самореалізації: стій-

ка професійна мотивація, орієнтація на цінність самореалізації у професійній діяльності, відповідальність за свій подальший розвиток і життєвий шлях, адекватний «Я-образ» в сьогоденні і майбутньому, інтелект, сумлінність, чесність, відповідальність, ініціативність, справедливість, надійність, рішучість (ціннісно-мотиваційний компонент); система професійних знань, а також знання про особисту саморегуляції і оптимальні способи самоорганізації, необхідний набір професійних навичок і умінь, навичок саморегуляторної діяльності (змістовний компонент); здатність до творчої рефлексії і розуміння, самостійність мислення і дії, організаторські вміння, лідерський потенціал, вміння педагогічного спілкування (процесуальний компонент); самодисципліна, впевненість в собі, цілеспрямованість, наполегливість у досягненні цілей, самовладання, самоконтроль, здатність до самоосвіти, навчання (контролюючовольовий компонент) [13].

Задоволеність є одним з показників самореалізації, на думку О. Петрової. Як вважає К. Абульханова-Славська, задоволеність є об'єктивною й суб'єктивною результативною діяльністю особистості, яка підтримує її подальшу мотивацію за принципом зворотного зв'язку. Задоволеність пов'язана з поняттям психологічного часу як форми переживання людиною структури причинних і цільових відносин між подіями її життєвого шляху і феноменом своєчасності особистості. Чим вищою є частка актуальних зв'язків в загальній картині життєвого шляху, тим більш насиченим і активним відчувається життя. Успішність самореалізації є найважливішим ресурсом стійкості особистості до стресів [7].

А. Ковальова для вивчення ефективності виховного процесу, спрямованого на самореалізацію особистості старшокласника визначила такі критерії: регулярно здійснюване самопізнання старшокласника, у результаті якого утворюється й підтримується конструктивне ставлення до себе (самооцінка й самоповага); визначеність життєвих цілей, у результаті якої усвідомлюється життєве призначення, здійснюється формування життєвих цілей на основі загальнолюдських цінностей, соціально-орієнтованої мотивації, вивчення особистісних потенціалів, здібностей, життєвих цілей, які стосуються професійного, духовного, інтелектуального розвитку людини, сімейного й матеріального добробуту; оптимістичне ставлення

до майбутнього, що реалізується на основі чіткої визначеності життєвих цілей, в результаті якої особистість відчуває себе успішною, здатною до самореалізації; конструктивне спілкування з оточуючими людьми, що допомагають продуктивному вирішенню особистих, ділових і суспільних проблем; оптимальна саморегуляція своїх емоцій, дій і думок; гармонійно організована творчість; конструктивне ведення своїх справ тощо [4, 14–15].

Досить оригінальну структуру самореалізації пропонує О. Дедюхіна. Критеріями творчої самореалізації особистості є: ціннісний зміст творчої самореалізації; її технологічне забезпечення і задоволеність самореалізацією (очікуваний результат). Ціннісний зміст творчої самореалізації (особистісно-мотиваційний блок) представлено цінностями діяльності, цінностями відносин, цінностями пізнання, цінностями сенсу. Це базові соціальні потреби особистості, які потребують реалізації. Ціннісно-мотиваційне ставлення – це здатність суб'єкта вибірково, з позиції особистісної значущості підходити до предметно-продуктивної, комунікативної, пізнавальної діяльності, наділити їх індивідуальним сенсом, розглядати їх як цінностей своєї творчої самореалізації. Технологічне забезпечення творчої самореалізації передбачає ряд етапів: самопізнання, самоделювання, самоствердження. Послідовність етапів самореалізації виступає в якості її механізмів. Механізми самореалізації виступають одночасно як умови і структурні компоненти, що доповнюють і розвивають ланки єдиного процесу розгортання і втілення сутнісних сил. Задоволення самореалізацією (очікуваний результат) включає в себе такі показники, як психологічний, соціальний, фізичний стан на рівні мотивації і діяльності [2, 155].

К. Сергєєва визначила критеріями професійної самореалізації магістрів: міру їх професійної спрямованості (показники: наявність потреби у здійсненні самореалізації; сформованість професійно-ціннісних орієнтирів; рівень особистісної самоорганізації та активності); ступінь опанування професійними стандартами (показники: обсяг та зміст професійного тезаурусу; володіння фаховою компетентністю; наявність та характер різних видів професійного досвіду); здатність до продуктивної міжособистосної взаємодії (володіння сучасними технологіями; рівень комунікативної культури; готовність до адекватної саморегуляції у нелі-

нійному професійному середовищі); ще один творчий критерій автор пов'язує з володінням теоретичними й емпіричними методами дослідження та з мірою розвиненості креативних здібностей [10].

Спираючись на підходи вищезазначених науковців (Т. Єфімової, А. Зайцевої, В. Зарицької, А. Ковальової, З. Крижановської, І. Лебедик, Л. Рибалко, Н. Сегеди, К. Сергєєва, С. Усової, Л. Цурикова, М. Ярославцевої та ін.), можемо визначити власну структуру досліджуваної якості, а саме, структуру «готовності майбутніх медичних сестер до професійної самореалізації».

Зазначимо, що підготовку майбутніх медичних сестер до професійної самореалізації тлумачимо як частину фахової підготовки, що наскрізно охоплює всі її види, котрі застосовуються у медичному коледжі.

Таким чином, у структурі «готовності майбутніх медичних сестер до професійної самореалізації» виокремлено чотири взаємопов'язаних компоненти: мотиваційний, пізнавальний, операційний, рефлексивний. У відповідності до виокремлених компонентів нами визначено критерії (мотиваційно-ціннісний, конітивно-особистісний, творчо-діяльнісний, рефлексивно-регулятивний) і показники готовності майбутніх медичних сестер до професійної самореалізації, що дасть змогу проведення констатувального етапу експерименту.

Список використаних джерел

1. Ефимова Е.А. Формирование творческой самореализации будущего педагога : дис. ... канд. пед. наук 13.00.08 / Елена Алексеевна Ефимова. – Ишим. – 214 с. // <http://www.dissercat.com/content/formirovanie-tvorcheskoisamorealizatsii-budushchego-pedagoga#ixzz4XtVm6T3U>
2. Дедюхина О.В. Творческая самореализация музыканта-педагога в процессе профессиональной адаптации : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Ольга Владимировна Дедюхина. – Нижний Новгород. 2005. – 177 с.
3. Зарицька А.А. Акмеологічні засади професійної самореалізації майбутнього вчителя музики : автореферат дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Анна Андріївна Зарицька ; наук. кер. І. О. Смолюк ; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2016. – 20 с. <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/11703>
4. Ковальова А. В. Педагогічні умови самореалізації старшокласників у навчально-виховному процесі загальноосвітньої школи : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / А. В. Ковальова. – Луганськ, 2005. – 20 с.
5. Крижановська З.Ю. Мотиваційні чинники професійної самореалізації фахівців дошкільних закладів : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / З.Ю. Крижановська ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с.
6. Максименко С.Д. Суб'єктний підход в изучении профессиональной самореализации / С.Д. Максимен-

- ко, В.И. Осёдо // Электронный журнал «Психология и право». 2011. – № 1. www.psyandlaw.ru
7. Петрова Е.А. Профессиональная самореализация студентов социального вуза: постановка проблемы / Е.А. Петрова // Ученые записки РГСУ. 2009. №10. URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/professionalnaya-samorealizatsiya-studentov-sotsialnogo-vuza-postanovka-problemy> (дата обращения: 18.02.2017).
  8. Рибалко Л.С. Акмеологічні засади професійно-педагогічної самореалізації майбутнього вчителя : автореф. ... докт. пед. наук. 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / Людмила Сергіївна Рибалко. – Харків. 2008. – 42 с.
  9. Сегеда Н. А. Підготовка майбутнього вчителя музики до професійної самореалізації : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Наталія Анатоліївна Сегеда. – Київ, 2002. – 18 с.
  10. Сергеева К.М. Діагностування сформованості здатності до професійної самореалізації магістрів музично-педагогічної освіти / К.М. Сергеева // Наукові записки : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова ; укл. Л. Л. Макаренко. – Серія педагогічні та історичні науки, випуск LXXXII (82). – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – С. 189-196. <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/2844>
  11. Служинська Л. Б. Підготовка майбутнього менеджера-економіста до професійної самореалізації : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Л. Б. Служинська; Хмельниц, нац. ун-т. – Хмельницький, 2012. – 20 с.
  12. Тимофієва М. П. Психологічна концепція професійного становлення та самореалізація особистості у вищому медичному закладі [Електронний ресурс] / М. П. Тимофієва – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/34_NIEK_2010/Pedagogica/75369.doc.htm.
  13. Усова С. Н. Педагог-психолог в современном обществе: от образования к профессиональной творческой самореализации / С. Н. Усова // Вестник ТГГПУ. 2007. – №8. URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/pedagog-psiholog-v-sovremennom-obschestve-ot-obrazovaniya-k-professionalnoy-tvorcheskoy-samorealizatsii> (дата обращения: 05.02.2017).
  14. Ярославцева М.І. Психолого-педагогічні аспекти сутності професійної самореалізації студентів / М. І. Ярославцева // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. 2007. – № 2. – С. 152-154.
- References**
1. Efimova, E.A. Formirovanie tvorcheskoi samorealizatsii budushchego pedagoga [Formation of creative self-realization of the future teacher].Candidate's thesis. – Ishim. – 214 p. // [in Russian] <http://www.dissertat.com/content/formirovanie-tvorcheskoi-samorealizatsii-budushchego-pedagoga#ixzz4XtVm6T3U>
  2. Dedyuhina, O.V.(2005). Tvorcheskaya samorealizatsiya muzykanta pedagoga v protsesse professionalnoy adaptatsii:[Creative self-realization of the teacher of music in the process of professional adaptation]. Candidate's thesis. – Nizhniy Novgorod. 2005. – 177 p.[in Russian].
  3. Zarytska, A.A. (2016). Akmeolohichni zasady profesiynoi samorealizatsii maybutnoho vchytelia muzyky [Acmeological principles of professional self-realization of the future teacher of music] Extended abstract of candidate's thesis.- Kyiv, 2016. – 20 p. [in Ukrainian]. <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/11703>
  4. Kovalova, A.V. (2005). Pedahohichni umovy samorealizatsii starshoklasnykiv u navchalno-vyhovnomu protsesi zahalnoosvitnoi shkoly [Pedagogical conditions of self-realization of senior pupils in educational process of a comprehensive school]. Extended abstract of candidate's thesis. – Lugansk, 2005. – 20 p. [in Ukrainian].
  5. Kryzhanovska, Z. Yu. (2011) Motyvatsiyni chynnyky profesiynoi samorealizatsii fahivtsiv doshkilnyh zakladiv [Motivational factors of professional fulfillment of pre-schools professionals]. Extended abstract of candidate's thesis. Lesya Ukrainka Volyn National University. – Lutsk, 2011. – 20 p. [in Ukrainian]
  6. Maksimenko, S .D .(2011). Sub'ektny podhod v zuchenii professionalnoy samorealizatsii [Subjective approach in studying of professional fulfillment] S.D. Maksimenko , V.I/ Osëdo // Electronic journal «Psychology and Law». 2011. – № 1. [in Russian] www.psyandlaw.ru
  7. Petrova, E.A.(2009). Professionalnaya samorealizatsiya studentov sotsialnogo vuza: postanovka problemy [Students professional fulfillment in social university: problem statement]. Scientists' note RSCU. 2009. №10. URL: [in Russian] <http://cyberleninka.ru/article/n/professionalnaya-samorealizatsiya-studentov-sotsialnogo-vuza-postanovka-problemy> (circulation date: 02.18.2017).
  8. Rybalko, L.S. (2008). Akmeolohichni zasady profesiyno-pedagogichnoi samorealizatsii maybutnioho vchytelia [Acmeological principles of professional pedagogical fulfillment of future teachers] . Extended abstract of candidate's thesis.; – Kharkiv. 2008. – 42 p. [in Ukrainian].
  9. Sehed, N.A. (2002). Pidhotovka majbutnioho vchytelia muzyky do profesiynoi samorealizatsii [Preparation of a future music teacher for self-realization]. Extended abstract of candidate's thesis.; – Kyiv, 2002. – 18 p. [in Ukrainian].
  10. Serheyeva, K.M. (2009). Diagnostuvannia sformovanosti zdatnosti do profesiynoi samorealizatsii mahistriv muzychno-pedahohichnoi osvity [Diagnosing of formed capacity for professional fulfillment of Magisters of Musical Education] . Scientific notes: [Collected Works] / – K. , Printed NEA Dragomanov, 2009. – P. 189-196. [in Ukrainian]. <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/2844>
  11. Sluzhynska, L.B. (2012). Pidhotovka maybutnoho menedzhera-ekonomista do profesiynoi samorealizatsii [Training future managers and economists for professional self-realization]. Extended abstract of candidate's thesis.; – Khmelnytsky, 2012. – 20 p. [in Ukrainian].
  12. Tymofiyeva, M.P. (2010). Psyholohichna kontseptsiya profesynoho stanovlennia ta samorealizatsii osobystosti u vyshchomu medychnomu zakladi [Psychological concept of professional development and personal fulfillment in higher medical institution {electronic resource}] Access: http://www.rusnauka.com/34_NIEK_2010/Pedagogica/75369.doc.htm. [in Ukrainian].
  13. Usova, S.N. (2007). Pedagog-psiholog v sovremennom obschestve : ot obrazovaniya k professionalnoy tvorcheskoy samorealizatsii [Teacher-psychologist in modern society : from education to professional creative fulfillment] . Journal THHPU. 2007. – №8. URL . [in Russian] <http://cyberleninka.ru/article/n/pedagog-psiholog-v-sovremennom-obschestve-ot-obrazovaniya-k-professionalnoy-tvorcheskoy-samorealizatsii> (circulation date: 02.05.2017).
  14. Yaroslavtseva , M.I .(2007). Psyholoho-pedahohichni aspekty sutnosti profesiynoi samorealizatsii studentiv [Psycho – pedagogical aspects of the nature of students professional fulfillment] . Pedagogy , psychology and biology-med. problems. nat. education and sport. 2007. – № 2. – P. 152-154.[in Ukrainian].

Сирак И. П.

СТРУКТУРА ГОТОВНОСТИ БУДУЩИХ МЕДИЦИНСКИХ СЕСТЕР К ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ САМОРЕАЛИЗАЦИИ

В статье проанализированы подходы различных ученых к определению структуры готовности будущих медицинских сестер к профессиональной самореализации. Акцентировано внимание на существенных параметрах, задающих критерии определения уровней самореализации личности. На основе анализа литературы по проблеме исследования определены компоненты готовности будущих медицинских сестер к профессиональной самореализации: мотивационный, познавательный, операционный, рефлексивный. В соответствии с выделенными компонентами определены критерии (мотивационно-ценностный, когнитивно-личностный, творчески-деятельностный, рефлексивно-регулятивный) и показатели готовности будущих медицинских сестер к профессиональной самореализации, что позволяет проводить диагностику исследуемого качества.

Ключевые слова: профессиональная самореализация, будущие медицинские сестры, готовность будущих медицинских сестер к профессиональной самореализации, структура, компоненты, показатели.

Sirak I.

A PREPAREDNESS STRUCTURE OF FUTURE NURSES FOR PROFESSIONAL FULFILLMENT

The approaches of researchers to the structure «self-fulfillment», «readiness for self-realization» and determination of the structure «preparedness of future nurses for professional self-fulfillment», components and quality criteria have been analyzed in the article.

Attention is focused on the essential parameters that define the criteria for determining levels of personal fulfillment. Components of preparedness of future nurses for professional fulfillment such as motivational, cognitive, operational, reflective are determined due to the analysis of investigating literature. According to the examined components it has been determined criteria (motivational-value, cognitive-personality, creative-activity, reflexive-regulatory) and indicators of preparedness of future nurses for professional fulfillment, allowing to diagnose study quality. It is proved that the built structure of personal fulfillment is effective attracting people to a particular medical activity, in this case.

The content of the selected structural components of professional fulfillment is found in the respective functional forms: in professional competence; in striving to carry out nursing activities professionally, creatively, responsibly; in acquiring means of self-mastery. Development and functioning of the structural components of professional self-fulfillment of future nurses are caused by the motivation of professional development, efficiency and professional maturity.

Key-words: self-fulfillment, readiness for self-realization, preparedness of future nurses, components, criteria.

Стаття надійшла до редколегії 04.05.2017